1857. | Nº. 2.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG 5 JANUARIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 3 Januarij.

Wij vernemen dat in deze week alhier een dankadres, door een aantal voorname ingezetenen geteekend, aan Z. M. den Koning is verzonden, van den volgenden inhoud:

SIRE! Het is niet dan met den diepsten eerbied, dat de Ondergeteekenden, bezield met verknochtheid aan Uwe Majesteit en aan het Vaderland, zich gedrongen gevoelen, om hun innig leedwezen te doen kennen over den onheuschen tegenstand door Uwer Majesteits Minister van Binnenlandsche Zaken in de Tweede Kamer der Staten-Generaal ondervonden, en hunne ware blijdschap te betuigen, dat het Uwe Majesteit behaagd heeft, het door den Heer Dr. Simons gevraagd ontslag voor als nog niet te verleenen, daar zij alzoo de hoop koesteren dezen zoo ijverigen bewindsman nog lang tot schraging van Uwen Troon en ten nutte des Lands te behouden.

De ondergeteekenden nemen deze gelegenheid waar, om Uwe Majesteit op nieuw de verzekering hunner trouw allernederigst aan te bieden en Uwe Majesteit Gods rijkste en beste zegeningen toe te bidden.

Leyden. . . . . Uwer Majesteits gehoorzame dienaren en onderdanen.

— Het getal der in het Werkhuis alhier opgenomenen, bedroeg gedurende deze week dagelijks 210 tot 255 personen.

— Het Nederl. Zendeling-Genootschap heeft in 1856 aan giften en legaten ontvangen de som van *f* 34,402.68½.

— De *N. Bijdr. ter bevord. van onderwijs en opvoeding*, bevat in het nommer van December de volgende oproeping:

Voor de dienst in Oost-Indie worden, ter uitzending in het jaar 1857, gevraagd 6 Jongelieden van den vierden onderwijzersrang en tusschen de 16 en 18 jaren oud, om onderwijs te geven in de laagste klassen der gouvernementsscholen. Sollicitanten naar die betrekking, worden uitgenoodigd, zich bij requaest op zegel, tot het Depart. van Binnenl. Zaken te wenden, met opgave der school, in welke zij werkzaam zijn en met overlegging hunner geboorte- en rang-akten, alsmede van een bewijs van goed gedrag, afgegeven door den Burgemeester hunner woonplaats. De kennis met de strekking en inrigting van bewaarscholen en met het onderwijs daarin te geven, zal eene aanbeveling zijn.

De voordeelen zijn, eene bezoldiging van *f* 75 's maands, zonder meer, ingaande met den dag van ontscheping te Batavia, vrij transport derwaarts en eene gratificatie van *f* 400 voor uitrusting.

De benoemden zullen zich moeten verbinden om de gratificatie en de transportkosten terug te betalen, indien zij, binnen 5 jaren na aankomst in Indie, uit eigene beweging, het geval van wel bewezene ziekte uitgezonderd, 's gouvernements dienst verlaten.

Alvorens eene aanstelling te kunnen verkrijgen, zullen de candidaten bovendien moeten overleggen eene verklaring van den Commissaris des Konings in de provincie, waar hunne woonplaats gevestigd is, houdende, dat, ten zijnen genoegen, voldoende borg is gesteld, dat eventueel ten behoeve van den candidaat behoorlijk zal worden voldaan aan alle verpligtingen, welke, uit kracht van de wet op de nationale militie, op hem mogten komen te rusten.

— Wij vernemen, zoo wij meenen van eene welonderrigte zijde, dat het brievenport van de brieven, welke over Marseille naar Oost-Indie verzonden worden, in de volgende maand aanmerkelijk verlaagd zal worden, onder belangrijke verzwaring van het gewigt voor enkele port. (*Hbl.*)

— De Gemeenteraad van Haarlem heeft besloten zich, ten aanzien der beschikking van Gedep. Staten van Noordholland, waarbij het besluit van den Raad, in zake de verkiezing van Jhr. Salvador, is vernietigd, in hooger beroep tot den Koning te wenden.

— Gedurende het jaar 1856 zijn te Amsterdam uit zee aangekomen 1900 schepen. Van deze kwamen er van: Java 177, St. Petersburg 136, Sunderland 109, Hamburg 96, Dantzig 80, Archangel 77, Frederikstad 74, Londen 73, New-Castle 72, Hull 66, Drammen 52, Bremen 49, Suriname 44, en Koningsbergen 35.

Te Hellevoetsluis, Brielle en Maassluis zijn uit zee aangekomen 2932 en te Brouwershaven 330 schepen. Te Nieuwe Diep zijn binnengekomen 2207 en uitgezeild 1712 schepen.

— Uit Luxemburg wordt gemeld, dat aldaar geruchten in omloop zijn, dat de Regering voorloopig een budget voor 3 maanden zal afkondigen en intusschen de verkiezingen zullen plaats hebben.

— Uit Curaçao zijn berigten ontvangen tot 15 November. Daaruit verneemt men, dat dit eiland van alle zijden bedreigd wordt met de cholera, en dat men vreest, dat die verschrikkelijke ziekte zich ook eerlang aldaar zal openbaren. Sedert de maand Augustus 1855 heerschte die ziekte, aan de overkust, digt in de buurt van Curaçao; sedert het begin van 1856 verspreidt zij hare verwoesting op Porto-Rico, en van 18 Julij tot 4 October zijn van 242 ziektegevallen 193 doodelijk geweest, bij hare wederverschijning op het Deensche eiland St. Thomas. Het anders zoo gezonde eilandje Bonaire, met eene bevolking van ongeveer 3500 zielen, telt van 22 Augustus tot 6 dezer 98 sterfgevallen aan deze ziekte. In 5 à 6 uren tijds kan men zich van Bonaire verplaatsen op Curaçao. Men is derhalve niet zonder reden bevreesd eerstdaags een bezoek van deze ziekte te ontvangen, in weerwil van al de quarantaine-maatregelen. (*Utr. C.*)

— Bijzondere berigten uit Batavia, met den jongsten maal ontvangen, houden eene tijding in, die velen ook in het vaderland diep heeft getroffen, die van den dood van Baron P. Melvill van Carnbée, Kapitein-Luitenant ter zee en laatstelijk Directeur van het maritiem etablissement te Onrust. Men is voornemens aldaar een eenvoudig gedenkteeken op zijn graf te plaatsen. Wij zullen later op dit treffend verlies terugkomen.

's GRAVENHAGE, 3 Januarij.

Met genoegen verneemt men, dat H. M. de Koningin den nacht rustig heeft doorgebragt, en, hoewel langzaam, in beterschap blijft toenemen.

— Naar men verneemt wordt ook de Minister van Binnenl. Zaken, die zich thans op het Loo bevindt, langzamerhand beter.

— Gisteren is door Z. Exc. den Minister van Buitenl. Zaken, Jhr. Gevers van Endegeest, een groot diner gegeven.

— Tengevolge van de zoo gunstige weersgesteldheid, hebben reeds verscheidene tuinders in den omtrek der residentie, een aanvang gemaakt met het zaaijen van spinazie. Ook andere zaden zijn door hen in den grond gestrooid.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

BRUSSEL, 2 Januarij.

De *Presse Belge* is aan den Heer Millaud, eigenaar van de Parijsche *Presse* overgegaan. Thans zullen de geabonneerden van laatstgenoemd blad in het buitenland de exemplaren ontvangen, te Brussel gedrukt op vormen die elken avond per spoortrein van Parijs herwaarts gezonden worden. Voor die vormen moet vrijdom van invoerregt zijn verleend, op grond van den velen handenarbeid dien de nieuwe onderneming hier te lande zal verschaffen en van het aanzienlijke verbruik van papier.

— In den Gemeenteraad van Gent zijn de belemmeringen aan de Protestantsche eeredienst aldaar in den weg gelegd, ter sprake gebragt. Aan den Burgemeester is het niet gelukt voor de weinige geestkracht van de policie in die zaak verschooning te vinden. Bij de beraadslagingen is het gebleken dat het aan den Protestantschen Leeraar niet toegelaten is om op den buitenmuur van zijne kerk de uren aan te kondigen, waarop de dienst zou worden verrigt, en dat eerst toen de Leeraar dreigde zich met eene klagt tot den Gemeenteraad te zullen wenden, de Burgemeester er toe overging hem die vergunning, welke nergens geweigerd wordt, te verleenen.

ENGELAND.

LONDEN, 1 Januarij.

De *Times*, een overzigt gevende van de gebeurtenissen in het afgeloopen jaar, laat zich daarbij over den zedelijken toestand des lands niet zeer gunstig uit: »Het oog op de geschiedenis van ons eigen land vestigende (zegt het blad) zien wij er den aanvang van goede ondernemingen, die van meer verhevene bedoelingen getuigen; maar daarnevens zien wij smetten, waarmede het Engelsche volkskarakter hier te lande bezoedeld is geworden, namelijk bedriegerijen op eene ongemeen groote schaal, stelselmatige verduistering van gelden, kolossale bankbreuken en schrikbarende misdaden. Handelsbanken zijn gelijk zeepblazen gesprongen, geenen penning achterlatende. Aan alle kanten zagen wij lieden, en niet van de laagste klasse, hunne vrouwen, moeders, broeders, vrienden, bekenden vergiftigen. Wij hebben vele bloeddorstige en verfoeijelijke moorden te vermelden gehad; en de gerustheid van het publiek is jammerlijk geschokt, daar het heeft vernomen dat, door de toepassing der laatstelijk gemaakte wetsbepalingen tot wijziging van ons strafstelsel, de deuren der gevangenissen geopend zijn, en eene geheele bevolking van dieven en booswichten op ons losgelaten is, zonder vooruitzigt op eene eerlijke broodwinning, vol misdadigen overmoed en vernuftig in het uitvinden van nieuwe vormen van roof en misdaad,"

— Het gebeurde te Canton blijft voortdurend de stof van de beschouwingen der dagbladen. De *Times* laat zich daarover o. a. aldus uit: Het zou wenschelijk zijn, een middel te vinden ter verhoeding dier telkens zich herhalende botsingen, die door de dwaasheid of plompheid der overheden veroorzaakt worden, maar het arme volk, hetwelk daaraan geene schuld heeft,

zwaar treffen. Canton, de plaats in wier nabijheid wij de hoofdinrigtingen voor onze oorlogsmarine en handels-scheepvaart gevestigd hebben, schijnt minder dan eenig ander oord geschikt te zijn tot punt van aanraking tusschen de Europesche en de Chinesche beschaving: het luchtsgestel is er onmatig heet en ongezond, de bevolking woelig en wreed, de stad ontoegankelijk voor groote schepen, en aan het zuidelijke uiteinde des rijks gelegen. Onze betrekkingen met China behoeven eene geheel nieuwe regeling; en het zou overweging verdienen, of er niet een of andere stap gedaan zou kunnen worden, om onze nederzetting in China te verplaatsen naar een oord in de nabijheid der provincien waar de voornaamste artikelen van den Chineschen uitvoerhandel worden voortgebragt, hetwelk een meer gematigd luchtsgestel heeft en den mond der groote rivier beheerscht. Het is altijd als een bejammerenswaardige misstap beschouwd, dat wij Tschusan hebben laten varen voor het bezit van Hongkong, en daar wij door de Chinezen gedwongen worden om de zaak op nieuw in overweging te nemen, is het welligt nog niet te laat om de dwaling te herstellen.

De stremming van het handelsverkeer, een gevolg der vijandelijkheden, acht genoemd blad bijzonder betreurenswaardig, daar Europa, bij het mislukken van den zijde-oogst in zijne zuidelijke landen, groote behoefte aan Chinesche zijde heeft. Wat betreft de thee-handel, die is in den laatsten tijd te Foo-chow-Foo en te Shanghai op grooter schaal gedreven dan te Canton.

Onze scheepsmagt in de Chinesche zee is thans 11 schepen sterk, waaronder een van 84 stukken, een van 50 en een van 40 stukken.

— Omtrent de beschieting van Canton verneemt men nog het volgende: Al de aangewende pogingen om den hoogmoed en de halstarrigheid der Chinezen te overwinnen, zijn vruchteloos geweest, zoodat men wel genoodzaakt is geworden, middelen van bedwang aan te wenden. De vreemde kooplieden zijn in tijds gewaarschuwd, en hebben geene schade geleden. Zij hebben allezins hunne goedkeuring gehecht aan het besluit om de Chinezen, welker overmoed in de daad ondragelijk was geworden, op eene ernstige wijze te tuchtigen. De Chinezen hebben zich hier en daar nog al te weer gesteld, maar zijn, gelijk te vermoeden was, aan alle zijden verslagen. Den 12den November zijn de voornaamste forten aan het vaarwater naar Canton, die met niet minder dan 900 stukken geschut bezet waren, na een hevig kanonvuur, veroverd, en was destijds de Britsche Admiraal meester van al de toegangen te water naar de stad. De bezetting heeft getracht zich van het Tigris-eiland met zwemmen te redden, en daarbij is een groot aantal manschappen verdronken. Op Hongkong was het rustig en voedden de Europeanen geene vrees voor hunne persoonlijke veiligheid, hoewel Yeh eene premie van 200 à 400 dollars op het hoofd van elken vreemdeling had gesteld.

Onze dagbladen verwachten, dat ook de Tartaarsche stad zal ingenomen worden, en geven aan de Regering den raad Canton te behouden en er zich te vestigen even als te Hongkong.

Over Marseille is daaromtrent nog het volgende berigt ontvangen: De Europeanen hebben hunne kantoren gesloten; de overheden hebben zich binnenslands teruggetrokken en bieden een lijdelijken tegenstand; de Engelschen bezetten de forten, en de handel is geheel gestremd. De eerste aanleiding tot den strijd ligt daarin, dat het gemeen de Engelsche vlag van een handelsvaartuig had afgerukt, nadat de gezagvoerder daarvan geweigerd had een moordenaar, die aan boord van zijn schip gevlugt was, uit te leveren.

— Volgens de openbaar gemaakte staten hebben de in- en uitgaande regten over de 3 laatste maanden ongeveer 500,000 £ en over het geheele jaar ongeveer 1,000,000 £ meer dan in hetzelfde kwartaal en dezelfde 12 maanden des vorigen jaars opgebragt; terwijl de accijnsen eene vermeerdering van 200,000 £ over het kwartaal en van 800,000 £ over het jaar opleverden. De inkomsten-belasting bragt over het geheele jaar 1,900,000 £ meer op, en de geheele meerdere opbrengst der inkomsten was over de 3 maanden 800,000 £ en over het geheele jaar 4,000,000 £, alles natuurlijk in ronde sommen.

— Op eene volksvergadering te Gloucester heeft de Admiraal Berkeley, lid van het Ministerie van Marine, de verzekering gegeven dat de Regering geenszins voornemens is de bestaande hooge belasting op de inkomsten nog een jaar te doen voortduren. Men vraagt of de Admiraal geregtigd was tot het afleggen dezer verklaring.

— In den Kersnacht is over Yorkshire zulk eene geweldige sneeuwbui losgebarsten, dat eene ontelbare menigte schapen daardoor zijn verloren gegaan. Een landman heeft van 500 schapen ter naauwernood een tiende gedeelte levend teruggevonden.

FRANKRIJK.

PARIJS, 1 Januarij.

De eerste zitting van het Congres is gisteren ten 12 ure op het Ministerie van Buitenlandsche Zaken, onder het Voorzitterschap van Graaf Walewski, gehouden, en heeft tot 4 ure geduurd. De vertraging in de bijeenkomst is niet aan Rusland te wijten, maar alleen aan den Engelschen Gezant, die op de ontruiming van de Zwarte zee een ontwijkend antwoord gaf, en bij aandrang op een stellig antwoord, zeide, daaromtrent nog nadere instructien van zijne Regering te moeten ontvangen. Natuurlijk is er nog niets van het verhandelde openbaar gemaakt, alleen heeft men vernomen, dat ieder lid, ten einde de zaak van Bolgrad goed te kunnen beoordeelen, en nieuwe verschillen voor te komen, eene naauwkeurige kaart van die landstreek heeft ontvangen. De vergadering is uiteengegaan, zonder den dag voor eene tweede zitting te bepalen, maar men verwacht dat die morgen of overmorgen zal plaats hebben.

Het Engelsche blad, de *Morn. Post*, zegt nog omtrent de eerste bijeenkomst het volgende: Graaf Walewski heeft na de opening de Gezanten gelukgewenscht met den verzoenenden geest door de Mogendheden aan den dag gelegd. Er zal eene nieuwe grenslijn van Bessarabie worden getrokken. Rusland doet afstand van Bolgrad, het Slangeneiland en de Donau-Delta, welke aan Turkye terugkeeren. Rusland zal tot schadeloosstelling een district in het noorden van Moldavië bekomen. De nieuwe grensscheiding zal door de Gevolmagtigden moeten worden goedgekeurd, die de bepalingen van het verdrag hebben vastgesteld, en den Donau vrijlaten. Er hebben zich geene afwijkende stemmen in het congres verheven, er heerschte algemeen een geest van verzoening. De Heer v. Brunow zal onmiddellijk na de sluiting der conferentie vertrekken.

— De Staat en het Wetgevend Ligchaam zijn tegen 16 Febr. bijeengeroepen.

— De Keizer moet aan eenige hooggeplaatste personen, die hem zeiden dat de Heer Thiers zich candidaat zou stellen bij de aanstaande verkiezingen, hebben geantwoord: De Heer Thiers kan zich, zoo hij wil, candidaat stellen, mijne Regering zal den schrijver van de Geschiedenis van het Consulaat en het Keizerrijk niet afwijzen.

— Gisteren middag ten 12 ure had op het plein der Tuilerien de nieuwejaarsserenade ter eere van den Keizer en de Keizerin plaats. Al de tamboers der bezetting en der nationale garde van Parijs namen daaraan deel. De serenade begon met het *Salut impérial*, dat door 500 soldaten werd gezongen; daarop volgde de marsch van den Keizerlijken Prins, waarna al de tamboers een roffel sloegen. De Keizer, de Keizerin en de Keizerlijke Prins vertoonden zich op het balkon van het paleis.

— De Heer Mirès heeft verlof bekomen, zijne nieuwe Spaansche leening in de dagbladen te doen aankondigen. De Ministerraad had zich eerst daartegen verklaard, doch het mogt den Heer Mirès, die zich door bemiddeling van den Heer Mocquant tot den Keizer wendde, gelukken de tegenkanting der Ministers te overwinnen.

— Volgens officiële opgave bevat het rijk 36,039,364 inwoners. Sedert 1852 is de bevolking met 257,736 zielen vermeerderd.

— *l'Univers* bevat een rondgaand schrijven van de Romeinsche Inquisitie aan alle Bisschoppen, houdende waarschuwingen tegen het misbruik van het magnetismus, aangewend als een middel tot het verkrijgen van bovennatuurlijke uitkomsten. Volgens dit schrijven wordt het bedrijf van magnetiseur of somnabule uitgeoefend door bedriegers, en is hunne handelwijze een schandaal, vermits zij zich schuldig maken aan eene ketterij, strijdig met de goede zeden, met de godsdienstige voorschriften en de grondslagen der burgerlijke maatschappij. Ook wordt er in gezegd, dat het altijd ongeoorloofd is, natuurkundige middelen aan te wenden tot het verkrijgen van voorspellingen, waarzeggerijen, bezweringen van geesten en andere onzigtbare dingen. De gezamentlijke Bisschoppen worden aangespoord om geene middelen te ontzien ten einde dit kwaad, aan 't welk lage winzucht ten grondslag strekt, te bestrijden.

— In de gevangenis voor schulden, in de straat Clichy, is een Amerikaansch koopman door een schildwacht dood geschoten, wiens herhaalde aanmaning om zich van het venster te verwijderen de gevangene in den wind sloeg; het is namelijk den gevangenen ten strengste verboden zich aan de vensters te vertoonen, om dus te voorkomen dat zij verstandhouding hebben met iemand buiten de gevangenis.

De soldaat tracht zich te verschoonen, door aan te voeren dat hij daartoe in eene vorige garnizoensplaats bevel had ontvangen. Maar een zoodanig bevel is alleen voor die gevangenissen, waarin gevaarlijke booswichten zijn, uitgevaardigd en heeft geen betrekking op bovengenoemde gevangenis. In een zoodanig geval moet de schildwacht alleen den Opzigter waarschuwen.

ZWITSERLAND.

Uit Bern wordt gemeld dat het regtsgeding tegen de Neufchâtelsche gevangenen den 19den Januarij zal begonnen worden. Eene deputatie van Koningsgezinden uit Neufchâtel vertrekt naar Berlijn, om den Koning van Pruissen te verzoeken, dat hij van oorlogzuchtige maatregelen zal afzien. De geruchten aangaande eene Engelsch-Fransche bemiddeling winnen meer en meer veld, en de hoop op vrede neemt toe.

— Tot regt verstand van de dezer dagen hoogst belangrijke berigten uit dit land, is de volgende herinnering niet overbodig: De Bondsraad, uit 7 leden bestaande, maakt de Regering van het geheele Eedgenootschap uit, en wordt telkens voor den tijd van 3 jaren gekozen door de vertegenwoordiging van het geheele land, welke de Bondsvergadering genoemd wordt. Deze Bondsvergadering is verdeeld in 2 Kamers. De eerste of Raad der kantons, bestaat uit 44 door de Regeringen der kantons telkens voor één jaar verkozen leden. De tweede voert den naam van Nationale Raad, en bestaat uit 120, door het volk telkens voor 3 jaren verkozen, afgevaardigden der kantons.

— Uit het kanton Neufchâtel zijn behalve verscheidene dienstpligtige personen, ook vele koningsgezinde familien, voor mishandeling beducht, over de Fransche grenzen gevlugt; hun getal moet reeds meer dan 800 bedragen.

— Naar men verneemt heeft het huis Rothschild, te Frankfort, geweigerd, om ten behoeve van de Zwitsersche Regering eene leening aan te gaan. De stappen, ook bij andere voorname bankiershuizen in die stad gedaan, schijnen mede zonder gevolg te zijn gebleven, en worden thans, bij onderscheidene credietbanken, zelfs bij het Crédit Mobilier te Parijs, voortgezet.

SPANJE.

MADRID, 26 December.

De Koningin heeft bij gelegenheid van den verjaardag van hare dochter de Prinses van Asturie, omstreeks 100,000 realen geschonken aan verschillende inrigtingen van liefdadigheid alhier.

— Bij de jeugdige bevolking hier te lande bestaat eene zeer groote begeerte om voor den geestelijken stand te worden opgeleid.

ITALIE.

Te Milaan ziet men thans de komst des Keizers tegen 8 Januarij te gemoet. Bij die gelegenheid zal de Dom aldaar electrisch verlicht worden.

PRUISSEN.

BERLIJN, 1 Januarij.

Heden vierde de Prins van Pruissen het 50ste verjaringsfeest van zijne in dienst-treding bij het leger. Van alle zijden en uit alle oorden des lands ontvangt hij de treffendste blijken van belangstelling, achting en liefde.

Sir Campbell, door Koningin Victoria tot het overbrengen der insigniën van Grootkruis der Bathorde aan den Prins van Pruissen benoemd, is met een talrijk gevolg alhier aangekomen.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 31 December.

De Kolonel von Manteuffel heeft eene lange conferentie met Graaf Buol gehad. Hij is gisteren morgen naar Venetie vertrokken, om den Keizer in persoon het doel zijner zending bloot te leggen.

In het Aartsbisschoppelijk paleis zijn de keuzen gedaan voor de leden der Commissie, welke de censuur over de boekwerken zal uitoefenen. Met den aanvang des jaars treedt deze Commissie in werking en reeds noemt men verscheidene werken, die met een afkeurend vonnis worden bedreigd.

Men zegt dat alhier het berigt is ontvangen dat de Veldmaarschalk Radetzky door eene beroerte is getroffen. Volgens sommigen zou hij reeds overleden zijn.

— De eigenaars van de huizen alhier zijn verpligt de sneeuw op de voetpaden der straten weg te ruimen, op eene boete van ƒ 5. Laatst heeft men op één dag 1700 bekeuringen gedaan, hetwelk dus ƒ 8,500 opbragt.

— Op de Beijersche spoorwegen zijn een aantal beambten afgezet, van wege plaats gehad hebbende verduistering van gelden; naar men zegt, ten bedrage van ƒ 100,000. Het bestuur heeft eene belooning van ƒ 5 tot ƒ 50 uitgeloofd aan ieder die een zoodanig vergrijp van de beambten aan den dag brengt.

TURKYE.

De Perzische Gezant, die zich naar Parijs heeft begeven, had voor zijn vertrek een afscheidsgehoor bij den Sultan, die hem de verzekering gaf van zijne vriendschap voor den Schah en dat de vrede tusschen Turkye en Perzië ongestoord zou blijven. Het *Journ. de Constantinople* voegt hierbij, dat de Schah door de godsdienstige opgewondenheid van de bevolking medegesleept wordt, en dat de finanCiën van Perzië in een slechten toestand verkeeren. Het blad beweert, dat Rusland zijne hulp duur zal verkoopen. De stammen van Hauterabed zouden den Schah ruiterij hebben aangeboden.

— 500 schepen met graan, naar de Middellandsche zee bestemd, zijn den Bosporus doorgevaren.

OOST-INDIE.

BATAVIA, 10 November.

Op 23 Oct. was de electro-magnetische telegraaf tusschen Batavia en Buitenzorg gereed, en is het eerste berigt daarmede van hier aan Z. Exc. den Gouverneur-Generaal overgeseind. Die overseining geschiedde binnen den tijd van 4 minuten.

— In den nacht van 22 Sept. jl. zijn te Koepang Timor in drie sloepen aangekomen twee Fransche Zee-Officieren, de Luitenants A. Magdelaine en A. Duperre, benevens 34 schepelingen, van het in den nacht van 13 Aug. op de Mellish-bank vergane Fransche oorlogs-schroefstoomschip *Duroc*. Na 28 dagen op zee te hebben gezwalkt, waarvan zij de 3 laatsten zonder voedsel hadden doorgebragt, kwamen deze schipbreukelingen in zeer verzwakten en hulpbehoevenden toestand te Koepang aan. De Officieren werden bij den Resident Fraenkel onder dak genomen en de andere schipbreukelingen door een ingezeten op de best mogelijke wijze verpleegd. Den 25sten Sept. zijn deze schipbreukelingen met de stoomboot *Padang* over Makasser naar Soerabaija vertrokken. De Officieren zijn reeds alhier aangekomen.

— Te Sintang (Borneo) is in den nacht van 5 op 6 Oct. overvallen en vermoord de 2de Luitenant der infanterie J. E. Sachse en diens Javaansche bediende. In den avond zich naauwelijks ter ruste begeven hebbende, werd hij plotseling door een 10- of 12-tal personen omringd, die hem met lansen aanvielen. Zich naar buiten begevende, om de op 500 passen van zijne woning liggende kazerne te bereiken, baande hij zich een doortogt tusschen de aanvallers, maar bekwam daarbij gevaarlijke wonden in de hoofd en borst, en viel, uitgeput door het vele bloedverlies, in de armen van den Sergeant Wiers, die juist met eenige militairen kwam toesnellen. Den volgenden morgen overleed hij aan de gevolgen der hem toegebragte wonden. Het lijk van den Javaanschen bediende werd in zijne kamer gevonden, bedekt met een 30-tal wonden.

— Op 17 Sept. jl. heeft een zware brand, door onvoorzigtigheid ontstaan, het grootste gedeelte der dessa Kwanjar, zuidkust van het eiland Madura, verwoest. Door een hevigen wind aangewakkerd, was het onmogelijk den brand meester te worden, zoodat een 118-tal huizen met hunne aanhoorigheden zijn verbrand.

— Op 18 October heeft er een hevig onweder, vergezeld van zwaren wind en regen uit het noordoosten, in de districten Serang, Tjiroeas en Bantam gewoed. Een groot aantal inlandsche bamboezen en steenen woningen is daardoor omvergerukt. Ook zijn aldaar drie inlanders doodelijk door den bliksem getroffen.

Ook uit Rembang wordt gemeld dat in de afdeeling Bodjonegoro, in den namiddag van 17 Oct., een orkaan gewoed heeft, ten gevolge waarvan in de districten Pelem Tempajang en Bodjonegoro 871 inlandsche woningen zijn omvergewaaid en 3400 vruchtboomen uit den grond gerukt. Eene vrouw verloor bij die gelegenheid het leven.

— Op onderscheidene plaatsen is het aan 's Lands zeemagt gelukt de zeeroovers afbreuk te doen.

STADS BERIGTEN.

Nationale Militie.

Ligting van het Jaar 1857. — Oproeping tot de Inschrijving.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEYDEN, gezien hebbende art. 51, 52, 53, 56, 57, 60 tot 68, en 166 der wet van den 8sten Januarij 1817, alsmede art. 5 der wet van 27sten April 1820; —

Doen te weten, dat de inschrijving voor de ligting der Nationale Militie van dit jaar, geschieden moet voor hen, die geboren zijn in het jaar 1838.

Dat alle Ingezetenen zonder onderscheid, welke redenen tot vrijstelling van de dienst zij ook zouden mogen hebben, en of zij tegenwoordig of afwezend of al dan niet in *Militaire dienst* zijn, verpligt zijn zich te doen inschrijven; dat Ouders, Voogden of Bloedverwantsn, in deze, voor hunne naastbestaanden of pupillen, mitsgaders Regenten van publieke Gestichten, voor de onder hun beheer staanden, de belangen moeten behartigen, door de bij de wet gevorderde opgave te doen, en daarvoor verantwoordelijk zijn.

Dat onder de Ingezetenen ten deze ook worden gerekend de vreemdelingen, die den zetel van hun vermogen of hun verblijf in het Koningrijk zijn komen vestigen; alzoo zij, even als de Inboorlingen, verpligt zijn mede te werken tot de gemeenschappelijke verdediging van den Staat, welke hun veiligheid en bescherming verleent.

En roepen dien ten gevolge op, alle de in de termen vallende Ingezetenen, om te compareren in een der vertrekken van het Raadhuis:

Op Maandag den 12 Januarij 1857,

Des voormiddags van 10 tot 3 ure, de bewoners van Wijk 1, 2 en 3.

En die van het buiten-territoir der Gemeente.

Op Dingsdag den 13 Januarij 1857,

Des voormiddags van 10 tot 3 ure, de bewoners van Wijk 4 en 5.

Op Woensdag den 14 Januarij 1857,

Des voormiddags van 10 tot 3 ure, de bewoners van Wijk 6.

Op Donderdag den 15 Januarij 1857,

Des voormiddags van 10 tot 3 ure, de bewoners van Wijk 7 en 8.

Vermanende Burgemeester en Wethouders voornoemd, wel uitdrukkelijk de belanghebbenden, zich door getrouwelijk op te komen, vrij te waren tegen de nadeelige gevolgen, welke uit nalatigheid in deze onvermijdelijk zouden voortvloeien, de boven opgegeven tijdsbepaling in het oog te houden, en bij de inschrijving zich te voorzien van hunne geboorte-akten, alsmede schriftelijk op te geven hunne woonplaatsen, en het wijk en nommer hunner huizen, ten einde hierdoor voor te komen de onaangenaamheden, welke door de ingeschrevenen volgen moet uit eene verkeerde spelling van den naam of een abuis in de opgave der woonplaatsen, waardoor dikwijls de ingeschrevenen te vergeefs worden gezocht bij oproepingen, welke voor hun wezentlijk belang gedaan worden. Zullende er, van heden af, ter Secretarie gevaceerd worden ter afgifte der geboorte-akten, voor diegenen, welke binnen deze Gemeente zijn geboren, 's morgens van 10 tot 3 ure.

En zal deze door aanplakking en plaatsing in de *Leydsche Cour.* worden afgekondigd.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,

LEYDEN, 3 Januarij 1857. VAN LIMBURG STIRUM, Burgemeester.

v. PUTTKAMMER, Secretaris.

En is hiervan afkondiging geschied waar het behoort den 3den Januarij 1857.

Burgemeester en Wethouders der Gemeente Leyden,

VAN LIMBURG STIRUM, Burgemeester.

v. PUTTKAMMER, Secretaris.

ADVERTENTIEN.

Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene Dochter, M. C. VAN KLEEF, geliefde Echtgenoot van

LEYDEN, 3 Januarij 1857. A. J. SCHRETLEN.

Heden overleed, ruim vier jaren oud, JEANNE ALDONCE, geliefde Dochter van B. F. KRANTZ en Wijle M. A. KIST.

LEYDEN, 1 Januarij 1857.

Heden ontving ik het voor mij smartelijke berigt, dat mijn geliefde jongste Zoon, JOHAN CORNELIS BOGAARDT, op den 9den November jongstleden te Batavia is overleden.

LEYDEN, 3 Januarij 1857. H. BUSSINGH, Wed. A. Bogaardt.

Eenige Kennisgeving.

Voor de vele bewijzen van deelneming bij ons Huwelijk ontvangen, betuigen wij onzen Hartelijken dank.

LEYDERDORP, 3 Januarij 1857. M. VAN DER WENS, M. VAN DER WENS, geb. Moens.

De tweede verificatie in den faillieten Boedel van FRANCISCUS FISSER, *Winkelier* te *Leyden*, zal gehouden worden Maandag den 12den Januarij e. k., des namiddags *half één* ure, in het Locaal der Arrondissements-Regtbank op het Raadhuis. De Schuldeischers, die hunne vorderingen nog niet hebben doen Verifiëren, worden verzocht in persoon te verschijnen, of zich bij behoorlijk geregistreerde procuratie te doen vertegenwoordigen.

De Curator in het Faillissement,

Mr. C. W. HUBRECHT.

DIRECTEUREN *van het Kantoor van Administratie van Nationale Fondsen*, gevestigd te *Leyden*, berigten, dat van heden af zal worden gevaceerd tot **Betaling der Coupons**, verschenen 1 Januarij 1857, van de Certificaten $2\frac{1}{2}$ pCt. *Nationale Schuld* hunner Administratie, en wel behalve Dingsdag van 12 tot 2 ure, ten Kantore der Administratie op de Hooglandsche Kerkgracht, ook des Woensdags, Donderdags en Vrijdags, van 10 tot 12 ure, ten Kantoren van VAN DER SPRUYT & DE GRAAF en van HARTEVELT & ROSKES, en dat tevens van heden af, tegen intrekking der Talons, zal worden gevaceerd ter afgifte van **nieuwe bladen Coupons.**

Ten Kantore van LEZWYN & EIGEMAN, op het Rapenburg, Wijk 1, No. 240, te *Leyden*, wordt gevaceerd *Dingsdags*, *Woensdags* en *Donderdags*, van 9 tot 11 ure, ter Betaling van al de COUPONS, verschenen primo Januarij 1857, van de $2\frac{1}{2}$ pCts. CERTIFICATEN der volgende *Administratie-Kantoren*, als van:

De Heeren KETWICH & VOOMBERGH & WED. W. BORSKI.
» » A. K. & P. K. VAN HARPEN EN PLUYM en BACKER.
» » S. & D. SAPORTAS, VAN MAARSEVEEN & LE JOLLE en BUYS & KERKHOVEN. En
DE WED. H. F. TJEENCK, c. s.

☞ Ook wordt van heden af gevaceerd ter afgifte van **nieuwe bladen Coupons**, tegen intrekking der Talons.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE TOONEELISTEN, onder Directie van

BREEDÉ & VALOIS.

MAANDAG, 5 Januarij 1857. **De Giftmengster**, beroemd Tooneelspel in 5 Bedrijven, naar het Fransch. Daarna: **De verijdelde Zamenkomsten, of de Afspraak der Gelieven**, Blijspel in 1 Bedrijf.

Aanvang ten *half zeven* ure.

VOLKSVOORLEZING,

Dingsdag 6 Januarij des avonds ten 8½ ure

IN HET GEBOUW VAN HET LEYDSCHE DEPARTEMENT.

☞ **Doorloopende Toegangkaartjes** à 30 Cents, zijn te bekomen bij den Heer J. H. EICHMAN, op het Geregt.

WARME SPIJSUITDEELING.

DIAKENEN DER NED. HERV. GEMEENTE, zullen den 5den Januarij a. s. een begin maken met de uitdeeling van **Warme Spijs**.

Zij stellen even als vroeger, doch tot lager prijs verkrijgbaar:

Dagbriefjes à 5 cts de portie en
Doorloopende Kaarten van 26 portien tegen *f* 1.—

Van den 3den Januarij af bij den Binnenvader van het Huiszittenhuis, des morgens tusschen 9 en 12 ure.

Namens Diakenen voorngemd.
P. J. ZUURDEEG Jzn., *Prs.*
H. ZAALBERG, *Scriba.*

J. B. Wallagh,

Dentiste, gebreveteerd door Z. M. den Koning, Spuistraat, *'s Hage*, is voor *LEYDEN* elken Dingsdag te spreken ten huize van den Heer **J. H. REMMERS**, Kunstdraaijer, op de Botermarkt.

Hij maakt **Kunsttanden** van een tot een geheel Gebit, die volmaakt met de natuurlijke in gebruik en sieraad kunnen wedijveren en verrigt verder al wat tot het Chirurgicale en Mechanique van zijn vak behoort.

LEES HIER.

De Ondergeteekende berigt door deze zijne geëerde Stadgenooten, dat hij den 5den Januarij a. s. zal **openen** eene **Broodbakkerij** van zuiver Ongebuild Tarwe- en Roggebrood, hetwelk deskundig kan beoordeeld worden, niet twijfelende of het zal de goedkeuring wegdragen.

Het zal verkrijgbaar zijn op de Hoogewoerd, Wijk III. N°. 390, en Botermarkt, Wijk IV. N°. 31.

B. A. VAN DIJK,
In GruttersWaren, Tarwe en Roggemeel.

Binnen *Leyden* wordt in eene fatsoenlijke Huishouding gevraagd eene bekwame **Werkmeid**, die tevens met de Pot kan omgaan. Adres met *franco* Brieven onder Lett. A. aan het Bureau dezer Courant.

HUISKNECHT.

Men vraagt te *Rotterdam*, op de Wijnhaven, Zuidzijde Wijk I. N°. 263, een bekwaam **Liverei-Bediende**, P. G., om 1° Mei of vroeger in dienst te treden.

OPENBARE VERKOOPING,

aan het Verkoophuis op de Hoogelandsche Kerkgracht te *Leyden*, op Donderdag den 8sten Januarij 1857, des voormiddags ten 10 ure, van eenen kleinen doch netten **Inboedel**, alsmede van eenig **Goud- en Zilverwerk** en **Juweelen**.

Alles daags te voren te bezigtigen.

PUBLIEKE VERKOOPING,

(Om Contant Geld),

op Woensdag den 7den Januarij 1857, van Esschen, Elzen en Willigen **Hakhout**, staande langs de Leydsche en Haarlemmer Trekvaart, van den Noordwijkerhoek tot bij de Kwaakbrug, aan zoodanige partijen als aldaar afgebakend en genummerd staan.

Die daarin gading hebben, komen ten dage bovengemeld, des morgens ten *tien* ure precies, op het Haarlemmer Trekpad aan het eerste perceel bij den Noordwijkerhoek, aanhooren de Voorwaarden en doen in het koopen hun voordeel.

WILLIGE VERKOOPING,

in het *Heeren-Logement* aan den Burg te *Leyden*, op Zaturdag den 17den Januarij 1857 bij Opveiling, en op Zaturdag den 24sten Januarij 1857 bij Afslag, telkens des avonds ten 6 ure, van:

Een ruim, hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS EN ERF, te *Leyden*, aan de oostzijde van de Heerengracht omtrent den Nieuwen Rijn, Wijk VIII. N°. 815.

Een DITO te *Leyden*, aan de westzijde van de Langestraat, Wijk VIII. N°. 815rood.

Een PAKHUIS te *Leyden*, aan de oostzijde van de Heerengracht, Wijk VIII. N°. 814a.

En een LEERLOOIJERIJ EN ERF, met al de daarbij zijnde Kuipen en losse en vaste Gereedschappen, te *Leyden*, aan de oostzijde van de Looijerstraat, Wijk VIII. N°. 301 en 301 *A*.

Te bezigtigen daags vóór en op den dag der Opveiling en Toewijzing; zijnde inlichtingen te bekomen ten Kantore van den Notaris P. MULLER, te *Leyden*.

MAGAZIJN VAN PAPIEREN, KANTOOR-, SCHOOL- EN SCHRIJFBEHOEFTEN, STEENDRUKKERIJ EN BOEKBINDERIJ,

VAN

H. J. T. MATVELD, Hoogewoerd.

Voorhanden eene uitgebreide sortering **Kantoorboeken** met en zonder lijnen, solide gebonden, goed papier en bijzonder laag in prijs. Extra formaten worden zeer spoedig in gereedheid gebragt, **Postpapier**, minstens 1/4 Riem nemende, wordt *gratis* met Naam gestempeld; **Rekeningen, Nota's, Assignatiën, Quitantiën**, enz., zijn in menigte in voorraad of worden met Naam netjes, spoedig en civiel vervaardigd.

PRIJZEN DER OLIE, Amsterdam 2 Januarij.

Raapolie, op 6 w. *f* $52\frac{1}{4}$ cont. *f* $51\frac{1}{8}$. Lijnolie, op 6 w. *f* $40\frac{3}{4}$ cont. *f* $37\frac{1}{4}$.

TER MARKT TE LEYDEN AANGEVOERD.

2 en 3 Januarij 1857.	Verkochte hoeveelheid		Prijzen Laagste		Prijzen Hoogste
Winter Tarwe	66	mud.	*f*	11.75	*f* 12.50
Zomer "	30	»	-	10.—	- 10.75
Winter Rogge	77	»	-	7.20	- 7.70
Zomer "	44	»	-	5.50	- 5.90
Gerst	37	»	-	5.30	- 5.70
Chevalier	41	»	-	5.70	- 6.—
Zware Haver	48	»	-	4.50	- 4.80
Ligte "	51	»	-	3.80	- 4.—
Duivenboonen	20	»	-	7.20	- 7.50
Paardenboonen	44	»	-	6.80	- 7.—
Ossen (slagt)		stuks	-		
Kalfkoeijen		»	-		
Varekoeijen	7	»	-	100.—	- 120.—
Vettekoeijen	10	»	-	140.—	- 214.—
Kalveren (vette)	20	»	-	36.—	- 76.—
" (magere)	9	»	-	3.—	- 9.—
Hamels magere		»	-		
Hamels vette	34	»	-	17.—	- 23.—
Ooijen magere		»			
Ooijen vette	102	»	-	14.—	- 19.50
Lammeren magere		»	-		-
Lammeren vette		»	-		-
Varkens magere		»	-		
Varkens vette		»			
Varkens biggen		»			
Boter 1e qualiteit	5540	N. ℔	-	$1.12\frac{1}{2}$	- $1.22\frac{1}{2}$
Boter 2e "			-	$1.02\frac{1}{2}$	- $1.12\frac{1}{2}$
Boter hooi					
Turf (fabriek) lange		ton			
" 2de soort		»			
Spontorf					

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG 2 Januarij.

		[illegible] koers	Hoogst koers	[illegible]
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$62\frac{1}{4}$	$63\frac{5}{16}$	$63\frac{5}{8}$
Dito Certificaten	" 3 "	$75\frac{1}{8}$	$75\frac{1}{2}$	—
Dito dito	" 4 "	$94\frac{5}{16}$	$94\frac{1}{2}$	$94\frac{1}{2}$
Amortisatie Syndicaat	" $3\frac{1}{2}$ "	$89\frac{1}{2}$	—	—
Handelmaatschappij	" $4\frac{1}{2}$ "	—	—	—
O. I. Leening	" 4 "	—	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	" 4 "	—	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	" $4\frac{1}{2}$ "	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	" 3 "	61	—	—
Dito dito	" $4\frac{1}{2}$ "	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	" 5 "	$103\frac{1}{4}$	$103\frac{1}{4}$	$103\frac{1}{4}$
Dito dito 1828 en 1829	" 5 "	$102\frac{1}{2}$	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833	" 5 "	$92\frac{3}{4}$	—	—
Dito 1840	" 4 "	$83\frac{3}{4}$	—	—
Dito bij STIEGLITZ & C°.	" 4 "	83	—	—
Dito dito Nieuwe	" 4 "	$81\frac{1}{4}$	—	—
Inschrijving in Assign.	" 6 "	—	—	—
Certificaten van dito	" 6 "	—	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500 "	151	$151\frac{1}{2}$	—
Dito Obligatiën	" 4 "	$76\frac{5}{8}$	—	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à $4\frac{1}{2}$ pCt.	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	" $1\frac{1}{4}$ "	$23\frac{11}{16}$	$23\frac{1}{2}$	$23\frac{3}{8}$
Dito Obligatiën	" 3 "	41	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	" 3 "	$37\frac{1}{8}$	—	—
Bewijzen Coupons		$5\frac{5}{8}$	$5\frac{5}{8}$	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	" 5 "	$79\frac{1}{4}$	—	—
Dito	" 4 "	—	—	—
Dito Metall.	" 5 "	$73\frac{3}{8}$	$73\frac{5}{16}$	$73\frac{3}{8}$
Dito Nieuwe	" 5 "	$83\frac{3}{8}$	84	$83\frac{5}{8}$
Dito 1847	" $2\frac{1}{2}$ "	$38\frac{1}{16}$	$38\frac{3}{8}$	$38\frac{3}{8}$
BELGIE	" $2\frac{1}{2}$ "	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	" $2\frac{1}{2}$ "	$51\frac{1}{8}$	—	—
Dito dito	" $4\frac{1}{2}$ "	—	—	—
BRAZILIE, 1824 100 £	" 5 "	—	—	—
PORTUGAL, te Londen	" 3 "	$44\frac{1}{8}$	$44\frac{3}{16}$	—
SARDINIE,	" 5 "	—	—	—
PERU, Geldleening 1853	" $4\frac{1}{2}$ "	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. an	" $4\frac{1}{2}$ "	$34\frac{1}{2}$	$34\frac{3}{4}$	—
GRENADA, Obligatiën	" $2\frac{1}{2}$ "	$21\frac{1}{16}$	—	—
MEXICO, Obligatiën 1851	" 3 "	$21\frac{1}{8}$	$21\frac{5}{16}$	—
N.-AMERIKA, Bankactiën		—	—	—
Grieken 5				

Koers van het Geld: Beleening $4\frac{1}{2}$ pCt. Prolongatie 5 pCt. Wissel-Disconto $5\frac{1}{4}$.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.